

nu på et tidspunkt vil komme til at betale den manglende indtægt til vores samfund over skattebilletten.

Fremskridtspartiet håber selvfølgelig, at man vil stemme for vores forslag, men efter de forhandlinger, vi har haft, har jeg på fornemmelsen, at der ikke bliver flertal for det. Og hvis der ikke bliver det, vil Fremskridtspartiet under alle omstændigheder stemme for regeringens forslag, for et stop for storkonflikten er nødvendigt for vores samfund.

Men jeg håber stadig væk på, at man vil kunne stemme for vores forslag, for det vigtige i vores forslag er, at vi pålægger regeringen at give lønmodtagerne håndslag på, at der ikke kommer nye skatter og afgifter, som udhuler det, som man nu har fået forhandlet sig frem til, og det håndslag er der ikke i regeringens forslag.

Så vi håber endnu, men ellers vil vi stemme for regeringens forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 2 (FP) stemte for, 116 (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, EL og KRF) imod.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om fornyelse af visse kollektive overenskomster m.v.

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 6/5 98. Første behandling 6/5 98. Betænkning 7/5 98. Anden behandling 7/5 98. Tillægsbetænkning 7/5 98. 1 ændringsforslag af Ole Sohn (SF) 7/5 98. Tilføjelse til tillægsbetænkning 7/5 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Ole Sohn (SF).

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Der må være lidt mere ro i salen.

Poul Erik Dyrlund (S):

I formiddags havde vi under andenbehandlingen en debat om den tætte sammenhæng mellem arbejdsministerens ændringsforslag og de eksisterende overenskomstmæssige anciennitetsbestemmelser, og da lagde jeg stor vægt på, at der skulle være en sammenhæng mellem de eksisterende anciennitetsbestemmelser og arbejdsministerens ændringsforslag, og det er der.

Jeg vil i øvrigt henvise til de tilkendegivelser, som arbejdsministeren efterfølgende har fremsat over for Arbejdsmarkedsudvalget, og som er optrykt i en tilføjelse til den tillægsbetænkning, som Arbejdsmarkedsudvalget har afgivet mellem anden- og tredjebehandlingen.

På den baggrund skal jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne meddele, at vi ikke kan støtte ændringsforslaget.

Ole Sohn (SF):

Under formiddagens debat og for den sags skyld også under gårsdagens debat blev det flere gange tilkendegivet fra arbejdsministerens side – og det blev det også af statsministeren under pressekonferencen – at sigtet med denne ordning med feriefridagene er, at alle bliver dækket ind. Og den eneste måde, hvorpå det kan sikres, at alle bliver omfattet af feriefridagsreglen, er ved, at det sker gennem en optjeningsordning, men det blev altså forkastet i formiddags.

Så blev vi bedt om at dokumentere de påstande, vi er kommet med om, at mange lønmodtagere vil falde uden for ordningen, og derfor har vi i dag haft kontakt med både LO og Specialarbejderforbundet og andre forbund, og de har alle bekræftet de oplysninger, vi har givet fra Folketingets talerstol.

Og som lovforslaget ligger nu, er det sådan, at 40 pct. af Specialarbejderforbundets medlemmer ikke vil blive omfattet af reglerne om feriefridage, ganske enkelt fordi de ikke vil have opfyldt betingelserne for uafbrudt beskæftigelse. Og den tilføjelse til tillægsbetænkningen, som er kommet efter opfordring fra arbejdsministeren, ændrer intet herved – overhovedet intet – men bekræfter blot, hvordan virkelighe-

den altid har været med hensyn til, hvordan man beregner uafbrudt beskæftigelse.

Og det, som det i dag er muligt for Folketinget at sikre, er, at ikke 40 pct. falder udenfor, men kun 20 pct. – at kun 20 pct. falder udenfor, er det bedste opnåelige – ved at støtte det ændringsforslag, som Socialistisk Folkeparti har stillet om, at der i stedet for en feriefridagsordning for uafbrudt beskæftigede indføres en ordning, som man kan komme ind i, hvis man har optjent anciennitet nok til at blive omfattet af arbejdsmarkedspensionsordningen eller lignende.

Hvis man gennemfører dét ændringsforslag – som er nøjagtig, hvad arbejdsministeren i formiddags tilkendegav kunne være en mulighed – vil man komme i en situation, hvor 80 pct. af SiD's medlemmer vil få gavn af ordningen, altså underforstået, at kun 20 pct. vil falde udenfor. Så jeg skal meget stærkt anbefale, at man godkender ændringsforslaget her ved tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det forekommer mig meget pudsigt, at alle de bestræbelser, der under debatten i formiddags var fra regeringens og regeringspartierne side, gik ud på at påpege, at vi havde fuldstændig uret, når vi gjorde opmærksom på, at en meget stor del af dem, der nu får overenskomsten ophøjet til lov, ikke bliver omfattet af de goder, der angiveligt lå i overenskomsten.

Det var det væsentlige bidrag til debatten, og i den forbindelse kan jeg undre mig over, at bestræbelserne for at foretage nogle ændringer gentagne gange har udskudt Folketingets behandling af sagen, for hvis det var rigtigt, at der ikke var nogen problemer i formiddags, hvorfor har man så i 5 timer forsøgt at foretage nogle ændringer.

Det er mig ubegribeligt, og når jeg ser ændringerne, bliver det endnu mere ubegribeligt, for de ændrer ikke de problemer, vi har påpeget.

Endelig vil jeg sige, at jeg så har stillet et spørgsmål til ministeren, og at jeg faktisk er meget tilfreds med svaret, for det er et meget ærligt svar. Jeg har nemlig spurgt, om ministeren kan bekræfte de oplysninger, SiD er kommet med om, hvor mange medlemmer der er omfattet af denne feriefridags- og familiefridagsordning, og svaret er kort og lakonisk: »Jeg har ikke grundlag for at vurdere, i hvilket

omfang SiD's medlemmer vil blive omfattet af feriefridags- og børnefridagsordningen.«

Det er svaret fra Arbejdsministeriet. Det er dér, vi står, og det er det, vi skal behandle nu.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har et spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører, for Ritzaus Bureau har netop bragt en beskrivelse af, hvad der er foregået, og den vil jeg godt læse op og have den socialdemokratiske ordførers kommentar til.

Ritzaus Bureau skriver:

»Med opbakning fra LO lagde SiD pres på regeringen for at få rettet op på misforholdet, og SF varslede sammen med Enhedslisten et ændringsforslag til indgrebsloven, der ville sikre, at halvdelen af de ramte SiD'ere kom med på vognen. Ifølge forslaget skulle alle, der er omfattet af arbejdsmarkedspensionsordninger, betragtes som ansatte med ret til fridage.«

Og Ritzaus Bureau fortsætter:

»Dette ændringsforslag kan regeringen ikke gå med til, fordi det vil forøge arbejdsgivernes udgifter ud over, hvad Venstre og Konservative kan acceptere.«

Derfor er det enkle spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører: Er grunden til, at 40 pct. af SiD's medlemmer ikke vil blive omfattet af øget fritid via det indgreb, der er her, at V og K har nedlagt veto imod det?

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig? (Ophold). Hr. Ole Sohn for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil også meget gerne spørge arbejdsministeren, om han kan bekræfte, at Specialarbejderforbundet har henvendt sig i dag og tilkendegivet, at 40 pct. af deres medlemmer ikke vil blive omfattet af reglerne om feriefridagsordningen, og at et væsentligt større antal ikke vil blive omfattet af omsorgsdageordningen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Nu er Folketingets forretningsorden jo sådan, at jeg skal spørge den socialdemokratiske ordfører, og det er måske lidt unfair, for i virkeligheden er det jo regeringen, der har forhandlet om denne sag. Men i forlængelse af det, som hr. Søren Søndergaard sagde, kan jeg sige, at det er

vel sådan, at uanset om der er tale om et forlig, inden man møder op med lovindgrebet her i Folketinget, drejer det sig om en aftale mellem regeringen, Venstre og De Konservative, som ikke kan laves om.

Det er det, der er problemet: at regeringen kommer med et udspil, som har nogle åbenlyse svagheder i forhold til bestemte lønmodtagergrupper, men som ikke kan laves om, fordi man har bundet sig til Venstre og De Konservative.

Så selv om jeg i går prøvede at gøre indsigelse over for fru Ulla Tørnæs, var det sådan set meget korrekt at betegne forholdet mellem Venstre og De Konservative og regeringen i denne sag som en håndfæstning. Og vi gratulerer Venstre og De Konservative med, at de fik en håndfæstning, men det går ud over en masse lønmodtagere.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det kniber åbenbart med at få et svar, og derfor vil jeg i forlængelse af hr. Søren Søndergaards spørgsmål spørge helt direkte: Er det sådan, at lovforslaget både i sin oprindelige og i sin nuværende udformning er lavet på en sådan måde, at for at det skal være udgiftsneutralt for arbejdsgiverne, skal 40 pct. af SiD's medlemmer ikke være omfattet af de rettigheder, som man påstår ligger i forslaget?

Er det sådan, det skal forstås? Kan vi få et svar på dét?

Og kan vi her fra talerstolen få bekræftet det svar fra arbejdsministeren, der går ud på, at udgangspunktet for de her ferie- og omsorgsordninger er, at man mister sin anciennitet og dermed sin ret til ferie- og omsorgsdage, hvis man skifter overenskomst, branche eller arbejdsgiver?

Er det sådan, at alle, der skifter overenskomst, branche eller arbejdsgiver i løbet af et år, mister retten til feriedage og omsorgsdage?

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig? (Ophold). Arbejdsministeren.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg har ved tidligere lejligheder under første- og andenbehandlingen gjort en del ud af anciennitetsbestemmelserne. Og det er rigtigt, som jeg også har nævnt ved en tidligere lejlighed, at de vilkår, der er for de forskellige former for fridage, og de karens- eller ancienni-

tetsbestemmelser, der er i den forbindelse, naturligvis har en sammenhæng med prisen for at gennemføre den pågældende forbedring, og det ved alle, der på et tidligere tidspunkt har haft med overenskomstforhandlinger at gøre.

Og det, vi under andenbehandlingen lagde vægt på med hensyn til de ændringsforslag, vi har stillet, er, at vi i lovgivningen har påpeget, at man kan anvende de samme kriterier, som i øvrigt anvendes inden for det pågældende område eller den pågældende branche, når der skal træffes afgørelser om, hvorvidt en person har været uafbrudt beskæftiget i en bestemt periode.

Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at der er en lang række forskellige beskæftigelses- og anciennitetskrav inden for en lang række områder, f.eks. i relation til løn under sygdom, barns første sygedag, pension og opsigelsesvarsler m.v.

Jeg har naturligvis i løbet af det sidste døgn modtaget en lang række henvendelser med forskellige taloplysninger, som vi af gode grunde ikke har mulighed for at gå nærmere ind i i forbindelse med første-, anden- og tredjebehandlingen, og derfor kan jeg ikke bekræfte de tal, som hr. Ole Sohn ønsker at jeg skal bekræfte.

Til hr. Frank Aaen vil jeg sige, at mit svar på, jeg tror, det var spørgsmål nr. 125, som omhandler udgangspunktet for anciennitetsbestemmelsen, står jeg naturligvis ved. Men det er kun én form for anciennitetsbestemmelse, og der er en lang række andre former for anciennitetsbestemmelser i de forskellige overenskomster på det område, der er omfattet af konflikten.

Derudover vil jeg sige, at i den tilføjelse, der er til tillægsbetænkningen, som er afgivet her sent på eftermiddagen, gør jeg yderligere opmærksom på, hvad der er i mæglingsskitsen fra 1993, som kan være behjælpeligt på eventuelle overenskomstområder, der ikke måtte have særlige anciennitetsbestemmelser.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om han ikke her fra talerstolen vil bekræfte, at hvis man anvender de bestemmelser i ændringsforslaget, som jeg lige har skitseret, om, at hvis optjeningen af anciennitet knyttes til anciennitetsreglerne for arbejdsmarkedspensionsordningerne, vil det give lønmodtagerne en mere stabil sikker-

hed for, at de bliver omfattet af reglerne for feriefridagsordningen.

Det er det ene spørgsmål, og det andet spørgsmål er til statsministeren, som jeg gerne vil spørge, om han ikke herfra vil bekræfte, at han på pressemødet meddelte, at sigtet i feriefridagsordningen er, at alle lønmodtagere skal omfattes af ordningen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Sådan som man må forstå de henvendelser, der er kommet, medførte det lovforslag, som oprindeligt forelå, og som regeringen sagde lå inden for rammen, at 40 pct. af SiD's medlemmer ikke fik gavn af feriefridagen og omsorgsdagene.

Derfor vil jeg gerne spørge, om de ændringsforslag, der nu er lavet, betyder, at så mange flere SiD'ere bliver omfattet, at rammen er sprængt.

Og det må jo kunne forklares, for det oprindelige lovforslag holdt sig inden for rammen, og nu påstår man altså, at man med ændringsforslagene har udvidet antallet af de mennesker, der kommer ind under ordningen.

Betyder det så, at regeringen dermed har sprængt den ramme, arbejdsgiverne havde udstukket?

(Kort bemærkning).

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg har i flere indlæg gjort en hel del ud af, at netop på pensionsområdet er der i en række overenskomster regler for anciennitetsoptjening, som er ganske velegnede til en sådan situation, f.eks. overenskomster, hvor man kan sammenlægge anciennitet under beskæftigelse inden for en bestemt branche.

Det er også derfor, jeg ved næsten enhver lejlighed, hvor jeg har omtalt den nye § 5 og diskussionen om anciennitetsbestemmelser, netop har fremhævet pensionsanciennitetsregler som en mulighed, der bør tages i anvendelse, når loven skal udmøntes i egentlige overenskomster.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Der var én meget interessant oplysning i arbejdsministerens svar. Arbejdsministeren sagde – og det synes jeg Folketinget skal overveje, inden vi skal stemme – at man ikke har kunnet nå at få bekræftet, om SiD's tal, der siger, at 40 pct. af SiD's medlemmer ikke bliver

omfattet af ordningen, er rigtige. Det har man ikke kunnet nå at få bekræftet. Vi ved ingenting om det, siger arbejdsministeren. Vi lovgiver i blinde, så det, som statsministeren og arbejdsministeren sagde på pressemødet, nemlig at det her er et alment gode for småbørnsfamilier, er ikke længere noget alment gode. I hvert fald ved regeringen ikke noget om det, fordi man hverken kan af- eller bekræfte tallene.

Men det betyder vel modsat, at indtil det modsatte er bevist, må SiD's tal formodes at være rigtige. Og det vil sige, at det, Folketinget er på vej til, er at godtage, sige ja til en ordning, der betyder, at de svageste grupper i dette land – de, der har den svageste tilknytning til arbejdsmarkedet – lige præcis i en periode, hvor vi diskuterer polarisering, ikke får gavn af de bedre tilbud til familierne. Kan man virkelig være det bekendt?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Arbejdsministeren fik ikke svaret på mit spørgsmål fra før, så jeg prøver igen.

De ændringer, der er kommet til det forslag, der forelå i formiddags, indebærer, at 40 pct. af SiD's medlemmer ikke er omfattet af omsorgs- og feriedagsbestemmelserne. Men det oprindelige forslag var jo beregnet således, at rammen blev overholdt, og når der bliver spurgt, på hvilken baggrund man er nået frem til, at rammen holder, henviser man til, at det er Dansk Arbejdsgiverforenings beregninger. Det vil sige, at hvis man nu påstår, at man har imødekommet den kritik, der har været rejst, og at flere nu bliver omfattet af feriedags- og omsorgsdagsreglerne, må vi stille det enkle spørgsmål, som må kunne besvares: Er man dermed nået dertil, at så mange flere er blevet omfattet, at rammen ikke længere holder?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om han ikke kender det brev fra Specialarbejderforbundet, hvori de tilkendegiver, at på baggrund af opgørelser af deres medlemskreds – hvordan den er skruet sammen i forhold til beskæftigelse og erhvervsområder – har de fastslået, at 40 pct. ikke bliver berørt af feriefridagsreglerne, og samtidig har de fastslået, at 70 pct. faktisk ikke bliver omfattet af omsorgsdagsreglerne.

Når man får en sådan oplysning fra landets største fagforbund, giver det så ikke anledning

til at undersøge, om det også er rigtigt? Kan man leve op til statsministerens ord om, at sigtet med ordningen er, at alle lønmodtagere skal omfattes af feriefridagsordningen og omsorgsdagsordningen? Giver en sådan oplysning slet ikke anledning til overvejelser eller tvivl?

Når ministeren siger, at man allerede nu måske kan bruge optjeningsreglerne for arbejdsmarkedspensionsordningerne, er det netop det, der er pointen i det hele. Det er der ikke garanti for i det lovforslag, der foreligger, og det er derfor, vi har foreslået den lille, simple ændring, så forslaget kan leve op til det tilsagn, ministeren gav i formiddags – altså at man kan bruge arbejdsmarkedspensionsordninger som grundlag for feriefridagsordningen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Der er naturligvis tvivl om, hvor mange der ikke er omfattet af ordningen, fordi arbejdsministeren tvivler på den sagkundskab, vi har til rådighed, nemlig SiD's tal.

Men jeg vil godt spørge arbejdsministeren: Betød de forudsætninger, der fandtes, da regeringen fremsatte lovforslaget, at man regnede med, at stort set alle var omfattet? Og betyder det så, at hvis det nu viser sig, at det ikke er tilfældet – og det argumenterer vi i hvert fald ud fra på grund af de tal, vi kender, nemlig SiD's tal – at for det første omfatter ordningen selvfølgelig ikke så mange, som man har ønsket, og for det andet bruger man heller ikke nær så mange penge? I forlængelse af hr. Frank Aaens spørgsmål kunne man dreje det hele i modsat retning, dvs. at efter de oplysninger, der er kommet frem, udnytter man slet ikke rammen fuldt ud. Det var meningen, man ville bruge rammen, men man bruger den slet ikke. Jeg går ikke ud fra, at regeringen oprindeligt kom med et forslag, hvor man regnede med, at kun 40 pct. blev omfattet, for regeringen sagde i hvert fald, at alle skulle omfattes. Men man bruger slet ikke rammen.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Som jeg nævnte i mit tidligere indlæg, har vi fået en række henvendelser med taloplysninger, og vi har ikke haft mulighed for konkret at tage stilling til de enkelte henvendelser.

Da statsministeren og jeg fremlagde lovindgrebet i går, var meldingen, at i tilknytning til omsorgsdagene og i tilknytning til feriefridagene var der nogle anciennitetsbestemmelser, og

de bestemmelser betyder naturligvis, at der ikke kunne være tale om, at alle var omfattet. Det indgår, som jeg nævnte tidligere, også i kostprisberegningerne, der følger med en økonomisk analyse af det samlede indgreb.

Derfor må jeg sige til hr. Frank Aaen: Med de oplysninger, jeg er i besiddelse af, og efter de analyser, der er foretaget i Arbejdsministeriet, er jeg af den opfattelse, at jeg med fuld ret kan hævde, at rammen ikke er sprængt. Jeg mener også efter de tilkendegivelser, der er kommet under debatten, og efter den ændring af lovforslaget, der skete i forbindelse med andenbehandling, at der er åbnet mulighed for at anvende anciennitetsbestemmelserne på de respektive overenskomstområder på den måde, parterne finder mest hensigtsmæssig.

Statsministeren og jeg har tidligere udtrykt, at vi lægger vægt på, at så mange som muligt omfattes af disse goder. Det er ganske enkelt regeringens ambition at styrke børnefamiliernes situation og skabe en bedre tilpasning mellem arbejdsliv og familieliv.

Formanden:

Der har nu været flere runder af korte bemærkninger til det stillede ændringsforslag, og jeg skønner, vi nærmer os afslutningen.

Hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den del, vi taler om nu, er den, der specielt vedrører retten til feriefridage. Den del er formuleret af Dansk Arbejdsgiverforening på en sådan måde, at Dansk Arbejdsgiverforening kunne skrive under på, at rammen er holdt, og den har som resultat, at ca. 40 pct. af SiD's medlemmer ikke bliver omfattet af retten til de ekstra feriefridage. Det er sådan set det, vi i dag kan konstatere helt entydigt, og derfor må man sige, at enten må regeringen indrømme, at alle ændringsforslag og udtalelser ikke flytter et komma i aftalen i realiteternes verden, eller også har man lavet nogle ændringer, som indbefatter, at rammen sprænges.

Derfor må vi også kunne få et svar på dette spørgsmål: Er det sådan, at vi stadig står på det, der var DA's udgangspunkt, nemlig at 40 pct. ikke skulle omfattes, og derfor holder rammen? Eller har regeringen foreslået udvidelser, som gør, at rammen ikke længere kan holdes? Arbejdsministeren må kunne svare ja eller nej til det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg må forstå det sådan, at det ikke bekymrer arbejdsministeren, at 40 pct. ikke omfattes af feriefridagsreglerne, og jeg må spørge statsministeren igen – for jeg har ikke fået svar – om det overhovedet ikke gør indtryk på statsministeren, at det, der netop var tilsigtet med lovindgrebet, nemlig at sikre børnefamilierne mere frihed og sikre ekstra feriefridage til lønmodtagerne, ikke opnås.

Jeg vil også spørge, om det ikke gør indtryk, når LO tilkendegiver, som de har gjort over for arbejdsministeren, at reglerne om feriefridage bør suppleres med, at retten til frihed også gælder for dem, der har ret til pensionsbidrag, idet der tages højde for branchespecifikke forhold i de enkelte overenskomster i forbindelse med beregning af anciennitet for at opnå pensionsbidrag. LO foreslår nøjagtig det samme, som vi har foreslået i vores ændringsforslag, nemlig at det knyttes sammen med arbejdsmarkedspensionsordningerne.

Hvis vi ikke får noget svar, er det også et svar, for så er det faktisk det samme som at sige, at man overhovedet ikke ønsker at tilgodese lønmodtagerne. Det er en politisk studehandel, der er lavet med de borgerlige, som har fået ½ mia. kr., netop det beløb, sygeskatten har kostet. Det synes jeg er et stykke flot politisk håndværk af den borgerlige opposition.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 13 (SF og EL) stemte for, 96 (S, V, KF, CD, RV, FP og KRF) imod; 10 (DF) stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Formanden:

Jeg beder ordførerne melde sig i det omfang, man ønsker ordet.

Forhandling

Poul Erik Dyrhund (S):

Vi er nu nået frem til tredje behandling af forslaget til lov om fornyelse af visse kollektive overenskomster.

Den socialdemokratiske gruppe har ikke ændret syn på denne sag, siden vi i går førstebehandlede forslaget. Det er ikke med vore gode vilje, at der skal gribes ind i en konflikt, der er skabt af arbejdsmarkedets parter. Det er meget, meget beklageligt, at parterne har udvist en udpræget mangel på ansvarlighed i spørgsmålet om fornyelsen af deres egne overenskomster, så den faldt på gulvet, og oven i købet lod arbejdsministeren vide, at man havde opgivet videre forhandlinger. Det er at løbe fra et tungt ansvar bare at overlade det til andre at feje op efter sig. Denne opgave har man overladt til regering og Folketing, og det sidste par døgn har regeringen og Folketinget arbejdet med opgaven.

Debatten her i Folketinget har meget drejet sig om den principielle modstand mod at gribe ind i den verserende konflikt, og jeg synes, at de, der har argumenteret imod et indgreb, ikke i tilstrækkeligt omfang har set situationens alvor i øjnene. Efterhånden som konflikten er skredet frem, er flere og flere blevet omfattet af den – og endda ganske uforskyldt – på grund af lukning af daginstitutioner, på grund af manglende rengøring og på grund af lukning af folkeskoler. Som helhed kan man sige, at sundhedstilstanden i de seneste dage er blevet stærkt forringet rundt omkring, og det er også en kendsgerning, at det i de seneste dage er blevet vanskeligere og vanskeligere at sikre dyrenes velfærd.

Uanset anciennitetsdiskussionen overser man efter min opfattelse, at der er tale om forbedringer for rigtig mange familier i kraft af muligheden for at få 2 ekstra feriefridage og 3 omsorgsdage om året, hvis man opfylder de anciennitetsbestemmelser, der i dag eksisterer i overenskomsterne, og som ved tidligere lejligheder er udarbejdet af arbejdsmarkedets parter. For mange betyder dette 5 dage om året til mor og 5 dage om året til far, altså op til 10 dage mere til familiens disposition, væk fra den stressede hverdag.

Det er egentlig utroligt eller lidt underligt at tænke sig, at den diskussion, som vi har oplevet her i de seneste dage, opfatter man i hvert fald nogle steder uden for landets grænser anderle-

des. Jeg blev til morgen kontaktet af en udenlandsk tv-station, der spurgte, om jeg ikke ville kommentere det tigerspring fremad på den familiepolitiske politik, som Folketinget her var i færd med at iværksætte.

Med henvisning til den alvorlige baggrund, hvorpå vi er forsamlet her lige nu, og på baggrund af, at der er tale om et økonomisk forsvarligt og afbalanceret forslag, skal jeg meddele, at den socialdemokratiske gruppe vil stemme for lovforslaget, når vi nu skal stemme om den endelige vedtagelse af det her.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil sige til hr. Poul Erik Dyrlund, at den udenlandske journalist, som har kontaktet ham, selvfølgelig har været i god tro, for den udenlandske journalist har vel stølet på statsministerens udsagn om, at reglerne her var et børnepolitisk tiltag, som ville gavne alle lønmodtagere. Den udenlandske journalist har vel ikke været klar over, at en stor gruppe, faktisk hen ved halvdelen af dem, som er omfattet af overenskomsten, ikke får gavn af det.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Poul Erik Dyrlund, om han ikke kan bekræfte de svar, som arbejdsministeren har givet Arbejdsmarkedsudvalget, om, at man ikke kan optjene ret til feriefri dagene, hvis man skifter arbejde, hvis man skifter branche, altså at alle dem, som har en stor mobilitet på arbejdsmarkedet – bygge- og anlægsområdet, fiskeindustrien, hotel- og restaurationspersonale og lign. – ikke omfattes af de gældende regler.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Vi havde ved andenbehandlingen en del debat Socialdemokratiet og Enhedslisten imellem om, hvor mange der var omfattet og ikke omfattet, og vi blev skoset for, at vi ikke havde orden i tallene. Derfor vil jeg gerne have at vide, om den socialdemokratiske ordfører nu kan bekræfte, at det var venstrefløjen, der havde ret, for de meldinger, vi har fået bl.a. fra SiD, siger, at 40 pct. af deres medlemmer ikke får gavn af det, der foreligger:

Det er muligt, at regeringen har en anden opfattelse, men så vidt jeg kan se, er det den mest kontante melding, vi indtil dato har fået om, at det her, man praler med at alle får, f.eks. ikke gælder for 40 pct. af SiD's medlemmer inden for det her overenskomstområde.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg skal blot sige til hr. Ole Sohn, at det egentlig er min opfattelse, for sådan oplever jeg det da i hverdagen, at journalister i al almindelighed er temmelig årvågne.

Det, vi gentagne gange har givet udtryk for i de her debatter, er, at regeringen har ønsket at lægge sig tæt op ad de kendte overenskomstmæssige bestemmelser.

Hvordan er det så, spørger jeg hr. Ole Sohn, hvis vi nu glemmer alt om den debat, vi her har i gang, og som et tankeeksperiment kigger lidt på, hvad der sker, hvis en fabriksarbejder skifter branche, således som tingene er i dag.

Fabriksarbejdere har nogle anciennitetsmæssige rettigheder i dag. Hvad sker der med en fabriksarbejder, hvis han skifter branche? Er virkeligheden ikke den, at så mister han, i og med at han skifter over til en anden branche, rent faktisk sine anciennitetsmæssige rettigheder, hvorimod tilfældet i hvert fald i mange situationer, som hr. Ole Sohn også rigtigt har påpeget tidligere, er, at hvis man bliver inden for den samme branche, kan man i nogle situationer bevare sine anciennitetsmæssige rettigheder?

Kendsgerningen i dag er, at på alle overenskomstmæssige områder er det således, at skifter man branche, taber man sine anciennitetsmæssige rettigheder. Det gælder med hensyn til børns 1. sygedag; det gælder orlovsrettigheder; det gælder lønanciennitet; det gælder i mange situationer.

Jeg vil så godt sige til hr. Frank Aaen, at jeg ikke har haft mulighed for at beskæftige mig med spørgsmålet om, hvor mange personer der ikke er omfattet af dette her. Hr. Frank Aaen nævnte 40 pct., men fordi jeg ikke i løbet af dagen har haft mulighed for at beskæftige mig med disse tal, ligger det mig fjernt at give venstrefløjen ret i dens synspunkter.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne give hr. Poul Erik Dyrlund ret i, at der selvfølgelig er en lang række overenskomster, som i alle sammenhænge betyder, at man mister sin anciennitet, når man skifter arbejde, skifter arbejdsplads, flytter rundt i landet, eller hvad det nu kan være, og det er faktisk det, vi har prøvet at påpege.

Det, vi gerne vil frem til, er, at man sælger en vare med falsk varebetegnelse. Man påstår over

for dem, man griber ind over for, lønmodtagerne, dem, som har mistet muligheden for at konflikte, til deres krav er blevet indfriet, at de får to feriefridage. Men det gør de jo ikke. Man blander ønsker og drømme sammen med realiteter.

Jeg synes, man skal sige det åbent og ærligt: Vi har lavet en politisk aftale med de borgerlige partier og med Dansk Arbejdsgiverforening om at gribe ind for at få stoppet konflikten. Det er det væsentlige, det primære, og det har den omkostning, at vi ikke kan gennemføre noget, som går ud over den ramme, vi har lavet en aftale om. Vi skærer ned i forhøjelsen af pensionsbidraget; og det rammer alle, også de 40 pct., som ikke får gavn af feriefridagene.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

I formiddag havde Socialdemokratiet ikke nogen problemer med at skose venstrefløjen for, at vi ikke vidste, hvad vi talte om. I mellemtiden har vi så fra socialdemokratisk ledede forbund fået at vide, hvad det her drejer sig om, og de giver venstrefløjen ret.

Så er bemærkningen nu fra den socialdemokratiske ordfører, at man ikke har haft tid til at kigge på tallene. Det er fair nok, at man ikke kan nå at kigge på alle tal, men så må den socialdemokratiske ordfører også give os den indrømmelse, at når man om kort tid stemmer for det her lovforslag, ved man ikke, hvad det præcis går ud på, for konklusionen er jo, at man ikke ved, hvor mange der er omfattet af de her løfter, som man i øvrigt har så travlt med at prale af.

Man ved ikke, hvor mange der er omfattet. Kan vi få den indrømmelse?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil gerne bekræfte over for hr. Ole Sohn, at det har stået lysende klart i denne Folketingssal lige siden dette lovforslags fødsel, at vi har ønsket at lægge os så tæt op ad de daglige overenskomstmæssige vilkår, som nu engang gælder ude på arbejdsmarkedet. Det er der ikke på noget tidspunkt lagt skjul på. Vi har sagt det under førstebehandlingen, vi har også sagt det i de diskussioner, vi har haft under udvalgsarbejdet, vi har sagt det under andenbehandlingen, og vi sagde det før under debatten om ændringsforslaget. Hver evig eneste gang, vi har haft lejlighed til det, har vi sagt, at vi ønsker

at tage udgangspunkt i de praktiske forhold ude på arbejdsmarkedet i dag, og det var dem, jeg før beskrev for hr. Ole Sohn, og jeg kunne glædeligvis konstatere, at det bekræftede hr. Ole Sohn.

Ulla Tørnæs (V):

Når jeg nu har bedt om ordet, er det bestemt ikke for at blande mig i den interessante diskussion mellem regeringen og dens parlamentariske grundlag, som vi her har været vidne til, men jeg skal blot for en ordens skyld gøre opmærksom på, at vi i går ved førstebehandlingen tilkendegav, at vi, når vi nåede frem til tredjebehandlingen, ville stemme for regeringens forslag om indgreb i storkonflikten på arbejdsmarkedet.

Vi beklager naturligvis fortsat, at denne sag overhovedet er havnet på Folketingets bord, da parterne selv burde have løst opgaven. Efter en omfattende udvalgsbehandling og vedtagelse af en række præciserende ændringsforslag er vi nu nået til tredje behandling af lovforslaget.

I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at vi er meget glade for, at et bredt flertal bestående af regeringspartierne, Venstre, De Konservative, CD, Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti i forbindelse med afgivelse af til-lægsbetænkningen klart – klart – har givet Venstre en håndfæstning på, at der skal føres en økonomisk politik, der samlet vil forbedre dansk konkurrenceevne, samt at arbejdsgivernes lønomkostninger ikke må øges i de kommende år.

Det er naturligvis specielt glædeligt, at også regeringen støtter denne håndfæstning, som Venstre selvfølgelig vil holde regeringen fast på. Vi vil nøje følge, om regeringen skulle driste sig til enten selv at foreslå eller måske at stemme for forslag, der medfører en forringelse af dansk erhvervslivs konkurrenceevne, da det i så fald vil blive betragtet som et klart brud på den håndfæstning, som regeringen i dag har accepteret over for Venstre.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg vil spørge Venstres ordfører lidt om det interessante begreb håndfæstning, efter at jeg i går redegjorde for den historiske tilblivelse af begrebet. Er det rigtigt, er det rigtigt, som Ritzaus Bureau skriver, at det er Venstre, der er årsag til, at 40 pct. af SiD's medlemmer er ude-

lukket fra det, der blev præsenteret som et alment gode for lønmodtagerne?

Og et tillægsspørgsmål: Opfatter Venstre i øvrigt det som en heroisk rolle, at den gruppe, der har den svageste tilknytning til arbejdsmarkedet, og den gruppes børn er dem, der med Venstres bistand bliver holdt ude? Er det en stolt håndfæstning? Er Venstre glad for, stolt over, at lige præcis 40 pct. af SiD's medlemmer, nemlig dem, der er løsest tilknyttet arbejdsmarkedet, ikke får gavn af det her? Er det Venstres bidrag?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne udtrykke et stort tillykke til Venstre og fru Ulla Tørnæs for det politiske håndværk, som er begået i forbindelse med det politiske lovindgreb i overenskomsterne.

Jeg synes, det er flot, at det er lykkedes Venstre og den øvrige borgerlige gruppe at få foræret ½ mia. kr. til arbejdsgiverne ved fjernelse af sygeskatten, få nedbragt pensionsopsparingen med 0,4 pct. og blokeret for, at 40 pct. af de lavest lønnede her i landet bliver omfattet af feriefridagsreglen. Det synes jeg er et glimrende, flot stykke politisk arbejde.

Jeg håber til gengæld ikke, at Socialdemokratiet er lige så glad for det.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Indtil nu har debatten kredset om, hvorvidt indgrebet er tilstrækkeligt, er rigtigt eller er forkert. Jeg savner en lidt mere principiel diskussion og vil gerne høre fru Ulla Tørnæs, om Venstre stadig væk er tilhænger af aftalemodellen på arbejdsmarkedet, når man 10 dage, efter at en konflikt starter, griber generelt ind og ikke med de nålestiksindgreb, som Dansk Folkeparti har foreslået. Når man griber generelt ind, virker det jo unægtelig, som om man bevæger sig væk fra tanken om aftalefrihed på arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne konkret spørge fru Ulla Tørnæs, om ikke man i Venstre har gjort sig nogle overvejelser om, at det, man nu vedtager lige om lidt, i virkeligheden i meget høj grad vil præge de kommende overenskomstforhandlinger i en negativ retning. Signalet er nu givet til, at hvis man fremover kører ind i en fastlåst situation, griber Folketinget ind, hvorfor der i fremtidens overenskomstforhandlinger vil blive spekuleret i regeringsindgreb.

Ole Sohn (SF):

Vi havde ikke i vores vildeste fantasi forestillet os et sådant resultat. Det er ikke alene noget, SF siger, det er et citat fra en pressemeddelelse fra Specialarbejderforbundet. De havde ikke i deres vildeste fantasi forestillet sig, at en socialdemokratisk ledet regering kunne foretage et politisk indgreb med det resultat, som tilfældet er.

Det var ikke det, vi gik i konflikt for, siger SiD videre. Regeringen har solgt indgrebet under falsk varebetegnelse. Den har ikke fortalt danskerne alt det, der står med småt. Indgrebet er så ringe, at vi frygter for konsekvenserne. Regeringen har ved indgrebet i konflikten reelt svækket den danske forhandlingsmodel. Det er sandelig nogle pæne ord fra Specialarbejderforbundet, som jeg havde håbet at den socialdemokratiske regering havde taget lidt mere til sig.

SiD er vred over, at Folketinget har taget en stor del af stigningen i arbejdsmarkedspensionsopsparingen; de er vrede over det, fordi det er de samme politikere, der hele tiden har inspireret til, at der skulle spares op til alderdommen, og så er de naturligvis vrede over, at man griber ind ikke bare i pensionsordningen, men ensidigt ind til fordel for arbejdsgiverne. Samtidig har regeringen brudt med det hævdevundne princip, at arbejdsgiver betaler $\frac{2}{3}$ og arbejderne $\frac{1}{3}$ af pensionsopsparingen. Det er de ord, som Danmarks største fagforbund, som repræsenterer de ikkefaglærte her i landet, giver lovindgrebet.

Vi har hele tiden i debatten stillet os på den fløj, at der ikke burde gribes ind i overenskomstforhandlingerne, fordi situationen slet ikke var til det. Tværtimod var man i en situation, hvor fagbevægelsen var ved at kunne vise sin styrke og dermed få taget hul på den 6. ferieuge, som var blevet fagbevægelsens samlede krav.

Det tilkendegav vi under førstebehandlingen, men samtidig sagde vi, at selv om vi principielt er imod indgrebet, vil vi gerne sikre, at det dog trods alt bliver med en vis rimelighed, at man foretager indgrebet. Derfor stillede vi forslag om, at man kunne sikre, at alle blev omfattet af feriefridagsordningen, sådan som statsministeren havde tilkendegivet på pressemødet, men det forslag blev stemt ned af Folketinget.

Vi stillede et forslag om, at den halve milliard kroner, som regeringen efter aftale med Venstre og De Konservative ville give tilbage til arbejdsgiverne, skulle bruges til omsorgsdage

ikke alene for den tredjedel af lønmodtagerne, som er omfattet af lovindgrebet, men også for de to tredjedele af arbejdsmarkedet, hvor arbejdsgiverne blot får foræret millioner af kroner, skulle omsorgsdagene indføres som modydelse; også det blev stemt ned.

I dag har vi stillet forslag om, at man imødekom arbejdsministerens udsagn fra formiddagens debat, nemlig at man i forbindelse med feriefridagsordningen knyttede an til arbejdsmarkedspensionsordningerne. Der var et direkte tilsagn fra os om at støtte arbejdsministerens udsagn fra denne talerstol. Så gik der 5 timer, hvor man drøftede det med baglandet, og baglandet har ikke været fagbevægelsen, det har ikke været LO, det har ikke været Specialarbejderforbundet, men det har været Dansk Arbejdsgiverforening, Venstre og De Konservative, og de har fundet frem til, at man ikke ville imødekomme arbejdsministerens og statsministerens ønske om at dække alle ind.

Derfor er vi nu i den situation, at man har foretaget et indgreb, som ensidigt rammer lønmodtagerne, som ensidigt holder sig inden for den lønramme, og som oven i købet giver arbejdsgiveren en større fordel, end hvis man havde fulgt mæglingsskitsen i dens oprindelige form.

Det synes vi ikke er tilstedeligt og med den begrundelse indstiller SF lovforslaget til forkastelse her ved tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ville bare gerne spørge hr. Ole Sohn, som jo også udgør regeringens parlamentariske grundlag og er en af dem, som regeringen muligvis efter den 28. maj 1998 vil diskutere økonomisk politik med, om SF vil give en garanti her i dag for, at SF ikke efter den 28. maj 1998 vil medvirke til et økonomisk indgreb, som trækker de penge, som det offentlige nu taber ved den finansieringsmodel, man har lagt frem, ind ved en stramning over for lønmodtagerne. Jeg synes, det er væsentligt at vide, om SF vil medvirke til sådan en finanspolitisk stramning, som vi i Dansk Folkeparti er fuldstændig overbevist om at regeringen lægger op at spille ud med.

Grunden til, at man har valgt den model, man har valgt indtil nu, er ene og alene for at være sikker på at få et ja hjem ved EU-afstemningen den 28. maj 1998. Derfor ville det være

rart at vide, hvordan SF stiller sig til et sådant indgreb efter den 28. maj 1998.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det er jo korrekt, som hr. Ole Sohn påpeger, at når vi taler om sygeskatten, 325 kr., er det således, at for to tredjedele af arbejdsgivernes vedkommende er der ikke nogen modydelse. Det fremgår klart og tydeligt af lovforslaget, så det er der ingen grund til at lægge skjul på.

Til gengæld har jeg gentagne gange sagt her fra talerstolen under debatterne, og det også er et vink med en vognstang til de kommende forhandlinger på arbejdsmarkedet for de områder, som ikke i dag er omfattet, om, at man så efterfølgende ad forhandlingens vej indfører feriefridage og omsorgsdage.

Så skal jeg spørge hr. Ole Sohn: Har hr. Ole Sohn en så ringe tiltro til de faglige ledere ude omkring i det ganske land, at han har den opfattelse, at de ikke har opfanget det signal?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det bliver jo hverdag igen en dag, og så går mennesker på arbejde. Men de har børn, der bliver syge, børn, der skal til tandlæge eller skal begynde i skolen. I dag må de bruge feriedage på det; i morgen har de særlige dage at trække på til det.

Jeg kunne godt tænke mig, når vi har skåret alt det bort, som hr. Ole Sohn har fremført om sagen i går og i dag, at hr. Ole Sohn bare en eneste gang kunne sige, at der her er tale om et gennembrud for et emne, som har været krævet i samtlige debatter, der har været om børn og familie- og arbejdslivet.

Der er tale om et gennembrud. Man kan sagtens sige, at det ikke er nok, at det ikke er godt nok, at det ikke er pænt; men det er der, gennembruddet er der.

Jeg kunne godt spørge, men det bliver så et hypotetisk spørgsmål, om hr. Ole Sohn tror, at et forlig ville have givet samme resultat.

Man skal blive ved med at konflikte, til man får sine krav opfyldt, og hr. Ole Sohn er vel trænet i den slags forhandlinger. Men får man altid opfyldt alle sine krav?

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Der er vel ingen her i Folketinget, der synes, at det her er en lykkelig situation. Men vi har nu i

sådan i hvert fald lidt over et døgn drøftet det her lovforslag. Der har været mange spørgsmål, og vi har vendt og drejet mange ting.

Der er mange fortolkninger, og man kan blive lidt forskrækket, når der fra den fornemste talerstol bliver slynget rundt med nogle påstande, som ikke ret mange har chance for at vurdere rigtigheden af.

Jeg synes også, det er bekymrende at høre, at ca. 40 pct. af SiD's medlemmer ikke er omfattet af det her lovforslag. Jeg har desværre bare ingen forudsætninger for på nuværende tidspunkt og på grundlag af den debat, der bliver rejst mere eller mindre tilfældigt, at finde ud af, hvordan forudsætningerne er. Hvordan er beregningerne? Hvordan er man nået frem til det resultat? Det synes jeg er bekymrende.

Hvis man ser på 6- og 9-måneders-reglen, vil jeg godt spørge hr. Ole Sohn, om det ikke er korrekt, at alle, som i forvejen er underlagt nogle optjeningsregler inden for de overenskomst-mæssige rammer, som de har haft hidtil, stadig er underlagt nøjagtig de samme optjeningsbestemmelser, for vi skal vel ikke – og vel heller ikke med hr. Ole Sohn – lave helt nye regler.

Det vil jeg gerne bede om at få et svar på.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige til fru Lone Møller, at jeg undrer mig lidt over udtalelsen om, at det, vi kommer med, skulle være påstande, som man ikke har nogen forudsætninger for at verificere.

Mig bekendt har vi været sammen stort set uden ophold gennem det sidste døgn under første- og andenbehandlingen og under nattens udvalgsarbejde. Vi har ikke haft besøg af et utal af deputationer, men vi har haft besøg af en række deputationer, som alle uden undtagelse har kunnet give eksempler på, hvordan reglerne om feriefridage og omsorgsdage ikke ville komme dem til gavn.

Vi har stillet en lang række spørgsmål til ministeren – han sidder og nikker helt sørgmodigt – mere end 100 spørgsmål. En lang række af de spørgsmål har bekræftet den usikkerhed, som vi har tilkendegivet fra talerstolen under førstebehandlingen og andenbehandlingen. Så det er ikke en påstand, som man ikke har nogen forudsætninger for at komme med.

Specialarbejderforbundet rettede henvendelse til arbejdsministeren, til Arbejdsmarkedsudvalgets formand, til undertegnede, så det har været kendt stof. Og når man får den form for

oplysninger, bør man vel undersøge dem. Det er det mindste, man kan gøre, sådan at man ikke lovgiver i blinde, men det, flertallet er i gang med nu, er at lovgive i blinde.

Til hr. Jan Petersen vil jeg gerne sige, at omsorgsdage principielt er en god ting, men jeg er ikke sikker på, at hr. Jan Petersen helt har forstået kernen i lovindgrebet. Den er faktisk, at en lang række ikke bliver omfattet af de goder, statsministeren har tilkendegivet over for befolkningen skulle være alle lønmodtagere til del. Jeg kan forstå på hr. Jan Petersen, at han alene har lyttet til statsministeren og ikke fulgt meget med i debatten under førstebehandlingen, andenbehandlingen og nu tredjebehandlingen, for det er her dokumenteret, at ikke alle får gavn af det.

Det er faktisk også sådan, at både LO, SiD og hr. Jan Petersens eget forbund, HK, skarpt har protesteret over den måde, lovindgrebet finder sted på, og ikke bare principielt, men over den konkrete facon, indgrebet har fundet sted på.

Formanden:

Så er taletiden sluttet.

Ole Sohn (SF):

Så må jeg vende tilbage til hr. Poul Erik Dyrland.

Formanden:

Jeg beder om, at taletiderne overholdes, i hvert fald i et rimeligt omfang.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Nu kan jeg forstå på hr. Ole Sohn, at SiD tilsyneladende skulle have udtalt – og jeg citerer fra hr. Ole Sohns ordførertale – at de ikke i deres vildeste fantasi havde forestillet sig et så ringe indgreb. Det får mig til at spørge hr. Ole Sohn, om ikke hr. Ole Sohn er enig med mig i, at det havde været meget på sin plads, om SiD, hvis det virkelig er tilfældet, at SiD har udtalt sig, som hr. Ole Sohn refererer her, havde tænkt sådan, inden de sammen med de øvrige forbund henvendte sig til arbejdsministeren og sagde: Vi giver op. Vi kan ikke mere. Nu må du hjælpe os, arbejdsminister.

Jeg vil også godt sige til hr. Ole Sohn – vi skal selvfølgelig passe på det her med hukommelsen, vi har været i gang i mange timer, og vi har store papirbunker i denne sag – at jeg ikke erindringsdrer at have modtaget et brev fra SiD.

Det er rigtigt, at vi havde en række deputationer i går, som ridsede en række problemer op for udvalget, men jeg vil godt gøre Folketinget opmærksom på, at de deputationer udtalte sig ud fra det oprindelige forslag og var uden kendskab til det ændringsforslag, vi vedtog i formiddags, der løste mange af de problemer, som de pegede på.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det er rigtigt, at vi har været sammen i mange timer, og at der også er mange papirer.

Jeg har det faktisk ligesom hr. Poul Erik Dyrhund: Jeg kan ikke erindre, at jeg har set den henvendelse fra SiD, og det er rent faktisk derfor, jeg siger, det er meget, meget svært at forholde sig til de 40 pct., som SiD henviser til, når vi ikke har set noget om det.

Det var nu ikke det, der fik mig herop. Det, der fik mig herop, var, at hr. Ole Sohn ikke svarede på det spørgsmål, jeg stillede i første omgang: Er det ikke korrekt, at de grupper, som før konflikten og mæglingforslaget var underlagt nogle overenskomster, der giver dem en optjeningsret til henholdsvis barseldagpenge, sygedagpenge, omsorgsdage og pensionsordninger, også efter dette lovforslag er underlagt nøjagtig de samme optjeningsbetingelser?

Jeg kan ikke forstå, hvad det er, hr. Ole Sohn ønsker, vi skal ændre, medmindre vi skal have en helt ny lovgivning, og så han kan jo bare sige det og klandre det system, vi har, for at være galt.

Men det er jo en anden sag og har ikke noget med selve lovforslaget at gøre, og derfor vil jeg gerne bede hr. Ole Sohn bekræfte, at optjeningsbetingelserne er nøjagtig de samme som før konflikten for de mennesker, der er omfattet af disse overenskomster.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Kernen er jo omsorgsdagene, og her siger hr. Ole Sohn, at det principielt er en god ting. Ja, og det er da også derfor, at der nu er lejlighed til at støtte det. Den er her jo lige præcis i dag.

Det er muligt, at jeg ikke har forstået kernen i det, der foregår – bortset fra jeg har fulgt debatten både skriftligt og på fjernsyn – men det er vel ikke vinklen på diskussionen. Næ, det hr. Ole Sohn må indrømme over for alle dem, som har rejst forventninger i forhold til den overenskomstforhandling, der har været, i forhold til

det forlig, de forkastede, og i forhold til den løsning, regeringen nu har suppleret det forkastede mæglingforslag med, er, at der er sket et gennembrud på et område, som utrolig mange familier havde forventninger til, at overenskomstparterne havde løst selv.

Dér, hvor det er løst af parterne selv, f.eks. på statens område, er det endda blevet til mere. Jeg tillader mig at stille et tvivlende spørgsmål: Kunne man have fået bedre forlig via en forhandling?

Jeg forstår så, at det forbund, jeg selv er medlem af, og andre protesterer. Men tror hr. Ole Sohn, at jeg gør det her for sjov og er med til det her for sjov? Det er ikke for sjov, det her. Det er alvor, og det er træls. Og så vil jeg have lov at glæde mig over, at der er sket et gennembrud på et område, hvor utrolig mange mennesker gerne vil have, der sker noget.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ved ikke, om det var af tidsmæssige årsager, men hr. Ole Sohn nåede i hvert fald ikke eller fik ikke svaret på det spørgsmål, som jeg stillede for et øjeblik siden. Spørgsmålet handlede om, hvorvidt hr. Ole Sohn og SF er af den opfattelse, at prisen for det offentlige for det her lovforslag skal kradses ind på et senere tidspunkt – efter den 28. maj – ved et økonomisk indgreb, ved en stramning over for lønmodtagerne. Og det kan besvares med et ja eller nej.

Jeg tror, at det er gavnligt for mange at vide, om det, man laver her, i virkeligheden er et skalkeskjul i forhold til den 28. maj. Jeg ved, at SF hverken har lod eller del i lovforslaget, men det vil være en hjælp at vide, om SF vil stå regeringen bi efter den 28. maj, når det drejer sig om at lave et økonomisk indgreb over for lønmodtagerne, for at kradsede det her provenutab for det offentlige ind.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg gerne sige, at jeg da går ud fra, at regeringen selv har cleareret økonomien af med den borgerlige opposition. Jeg kan ikke forestille mig andet. Det er jo de to parter, der har lavet indgrebet, så derfor har de sikkert også fået dækning for økonomien.

SF's økonomiske politik er velkendt. Vi har aldrig brudt os om, at man fjerner formueskatten. Vi kan sikkert finde en lang række områder inden for den økonomiske politik, hvor der kan

skabes stramninger, men det har ikke noget med den her sag at gøre.

Til hr. Jan Petersen: Jo, vi synes principielt, at omsorgsdage er et godt element, et familiepolitisk velfærdsgode. Det er netop derfor, vi har påpeget, at det skal dække alle. Når Folketinget begynder at lovgive, ikke bare lovgive, men griber ind i en lovligt varslet konflikt, og når man hælder en halv milliard kroner ud til arbejdsgiverne, så må ens mindste forventning da være, at man så også siger, at der skal gives omsorgsdage til gengæld. Det gør man ikke. Man siger: En tredjedel skal have, og to tredjedele skal ikke have noget. Det finder vi aldeles ikke rimeligt, heller ikke i forhold til HK's medlemsskare. Det er vel også derfor, at HK's medlemsforbund har kritiseret det.

Til fru Lone Møller om optjening af anciennitetsret: Jeg synes, at det er utroligt flot og skarpsindigt set, for det er faktisk nøjagtig det, som SF foreslog i sit ændringsforslag, nemlig når man nu ikke kunne bruge en optjeningsordning, som svarer til ferieloven, som sikrer en hundrede procents dækning for alle lønmodtagere i forhold til feriefridagene, så kunne man som næste alternativ bruge en optjent anciennitetsret, som svarer til arbejdsmarkedspensionsordningen. Det stemte fru Lone Møller imod for 10 minutter siden sammen med et stort flertal i Folketinget. Muligheden har været der, men vi kan så tage det op siden hen, hvis der bliver mulighed for det.

Til hr. Poul Erik Dyrland og til spørgsmålet om det signal, der ligger i, at regeringen forærer flere hundrede millioner kroner væk til arbejdsgiverne uden nogen som helst modydelse, så kan jeg ikke se noget positivt signal i det. Men jeg er da fuldstændig enig med hr. Poul Erik Dyrland i, at fagbevægelsens tillidsrepræsentanter naturligvis nok skal sørge for at gå til de lokale arbejdsgivere og opnå en del af de manglende resultater, som de er blevet forhindret i at få gennemført i kraft af regeringens lovindgreb. Naturligvis vil tillidsmændene på arbejdspladserne tage fat, og forhåbentlig vil de også tage fat i omsorgsdagene.

Jeg havde ikke forestillet mig, at en socialdemokratisk ledet regering hældte flere hundrede millioner kroner ud til arbejdsgiverne uden at kræve så meget som en eneste omsorgsdag til gengæld.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det er åbenbart ikke helt nemt at få et svar fra hr. Ole Sohn, så jeg vil prøve en gang til.

Kan hr. Ole Sohn bekræfte, at de regler, vi har lavet med dette lovforslag – det er jo ikke en ny arbejdsmarkedslovgivning, men et lovindgreb i forbindelse med en konflikt, hvor man efter min mening bestemt ikke behøver at bøje hovedet, selv om jeg heller ikke er tilhænger af, at der skal gribes ind i en arbejdsretslig konflikt – og optjeningsreglerne med det stillede ændringsforslag, er identiske med de optjeningsregler, som i dag findes for de grupper, som er underlagt det her lovforslag?

Det kan godt være, at jeg har sovet i timen, men jeg kan ikke finde nogle forskelle. Derfor vil jeg gerne bede om at få enten en be- eller afkræftelse af, at reglerne er identiske med de regler, som vi i dag har på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Selv om det er ved at være sent, er jeg altså nødt til at konstatere, at det er det rene vrøvl, hr. Ole Sohn står her og siger fra talerstolen som svar på mit spørgsmål fra før.

Jeg regner med, at hr. Ole Sohn og jeg er enige om, at de arbejdsgivere, som er omfattet af de to tredjedele, ikke er omfattet af konflikten. De er uden for konflikten, og de ligger uden for det her regeringsindgreb. Det er i øvrigt min opfattelse, at de slet ikke er i gang med at forhandle overenskomster.

Men hvad var det, hr. Ole Sohn stod her og sagde fra talerstolen for et øjeblik siden? Jeg har selvfølgelig en forventning om, sagde hr. Ole Sohn, at de mange tillidsrepræsentanter, man kan finde ude på disse arbejdspladser, går ud og forhandler nogle resultater hjem, nemlig de resultater, som den socialdemokratisk ledede regering ikke kunne skaffe dem via dette indgreb.

Hvad er det for en gang vrøvl? De er ikke engang omfattet af disse her ting.

Men den kan selvfølgelig vendes. Har hr. Ole Sohn virkelig den opfattelse, at vi også skulle gå ind dér og foregribe begivenhedernes gang og også begynde at gribe ind dér? Det vil jeg i hvert fald meget stærkt fraråde. Jeg synes, at erfaringerne med det, vi er i gang med her, skræmmer rigeligt.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg har så svært ved at forstå, hvad hr. Ole Sohns pointe egentlig er.

På det ene tidspunkt så er indgrebet i sig selv et problem. Dernæst forholder man sig til indholdet. Det er for så vidt en konstruktiv måde at arbejde på. Og så er problemet nu, at det ikke er nok. Må jeg spørge hr. Ole Sohn: Hvad er så nok for hr. Ole Sohn? Er der for få dage til de her børnefamilier? Er det det, der er problemet?

Jeg har det problem, når jeg en gang imellem skal referere, hvad SF's standpunkt er, at det ikke er lige klart. Og i den her sag er det faktisk ret vigtigt at kunne fortælle, om SF syntes, at det var fornuftigt at indføre omsorgsdage på det her område, da vi havde lejligheden til det, da vi greb ind.

Må jeg føje et spørgsmål mere til. Det blev sagt, at det skal gælde alle. Hvor mange og hvem? Skal det også gælde uden for området? Vi har med de fortolkningsbidrag, der er kommet, fået klarlagt, at det kan holde inden for den gruppe, der bliver grebet ind over for. Men skal det også gælde grupper uden for området? Det står lidt uklart for mig.

Formanden:

Hr. Ole Sohn, og jeg går ud fra, at det er afsluttende bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Til hr. Jan Petersen: Når jeg har tilkendegivet også at inddrage grupper uden for konflikten, så er det ikke, fordi det er noget, vi har opfundet til lejligheden. Så er det faktisk, fordi det parti, som hr. Jan Petersen er medlem af, den regering, som Socialdemokratiet er en del af, ved siden af konfliktingrebet har besluttet at forære arbejdsgivere på to tredjedele af arbejdsmarkedet flere hundrede millioner kroner uden noget som helst i modydelse. Det finder vi i SF fuldstændig politisk og i øvrigt også økonomisk uansvarligt.

Så siger vi: Når regeringen nu sammen med de borgerlige har foræret arbejdsgiverne penge, så var det mindste, man kunne gøre også at sige, at så må de to tredjedele af arbejdsgiverne, som ligger uden for konfliktområdet, og som får pengene foræret, i det mindste give den samme form for ydelse, som den tredjedel, der ligger inden for konfliktområdet, dvs. de to

omsorgsdage. Det har man ikke ønsket fra regeringens side. Derfor har vi kritiseret det.

Min pointe og SF's pointe i hele den her sag er, at vi principielt er imod indgrebet. Det håber jeg står klart også for hr. Jan Petersen. Men jeg er glad for, at han opfattede, at vi faktisk også ønsker at være konstruktive. Derfor tilkendegav vi allerede under førstebehandlingen, at vi ville stille en række ændringsforslag for i det mindste at rette op på nogle af de mest åbenlyse skævheder og urimeligheder, der følger af regeringens ønske om at gribe ind. Det er det, vi har gjort.

Mit svar til hr. Poul Erik Dyrland er lidt det samme. Jeg er da fuldt på det rene med, at de to tredjedele af arbejdsgiverne, som får foræret millioner af kroner, ikke er omfattet af konflikten – fuldt på det rene. Jeg har aldrig sagt andet. Jeg har bare ikke kunnet forstå, hvorfor de skulle have gaver midt i et overenskomstindgreb, hvorfor regeringen vil give gaver til arbejdsgiverne uden modydelse. Det er pointen i det.

Folk, som arbejder på området, er også uforstående over for det. Det fik hr. Poul Erik Dyrland besked på i aftes, da Dansk Elforbund var hos udvalget. De forklarede, at de har haft 15.000 elektrikere lockoutet inden for elfo-området, og som tak for, at regeringen nu griber ind, får deres arbejdsgivere, som har lockoutet dem, millioner af kroner som gave uden modydelse.

Til sidst til fru Lone Møller: Når problemet om optjeningsreglerne er til stede, så er det, fordi de ikke sikrer, at alle lønmodtagere under konfliktområdet er omfattet af feriefridagsreglen. Det er hele min pointe. Det er derfor, jeg har forsøgt at skitsere, og Specialarbejderforbundet har skitseret, at 40 pct. af deres medlemsskare ingen gavn får af det tilsagn, som statsministeren i strid med virkeligheden har givet befolkningen, nemlig at alle skulle omfattes af feriefridagsreglen.

Mogens Andreasen (DF):

Det er en livlig debat, vi har i dag, men det drejer sig om et specielt område, og det er vel nok sådan, at det er lidt svært at se, hvordan vi skulle kunne dække det område, som hr. Ole Sohn gerne vil have dækket.

Konkret er det jo altså et indgreb i arbejdsmarkedskonflikten, og dér har vi det grundprincip i Dansk Folkeparti, at arbejdsmarkedets parter selv skal forhandle overenskomster og

løse arbejdsconflikterne. Kun i det omfang en arbejdsmarkedsconflikt rammer vitale samfundsområder som sygehuse, plejehjem, ældrepleje eller – som det er sket under denne conflikt – landbrugsområdet, så kan vi i Dansk Folkeparti støtte et indgreb.

Regeringen og Folketinget burde have grebet ind tidligere, så slagterierne var kommet i gang, så man havde undgået det, som grænser til dyremishandling af kyllingerne og svinene.

Dansk Folkeparti har ikke ønsket dette generelle indgreb, men hvorfor greb regeringen ikke ind i sidste uge? Hvorfor ikke i næste uge?

Jamen det er jo et udtryk for statsministerens frygt for at komme for tæt på Amsterdamaftemningen den 28. maj. Frygten er for stor, og den kan vi godt forstå at statsministeren frygter for.

Vi mener også, at regeringen i forbindelse med overenskomstforhandlingerne burde have meldt ud til arbejdsmarkedets parter, at man påtænker et økonomisk indgreb i juni måned, et indgreb, man har bebudet i længere tid. Var regeringen kommet med en udmelding, havde arbejdsmarkedets parter haft en reel skitse til brug i forhandlingerne. Det må formodes, at indgrebet drejer sig om forhøjelse af benzinpriserne og andre afgifter.

Dansk Folkeparti har ikke overvejet at stemme imod indgrebet i overenskomsten, men derfra og til at stemme for er afstanden for stor. Derfor undlader Dansk Folkeparti at stemme til den her lov.

Anders Samuelsen (RV):

Der er ingen tvivl om, at vi selvfølgelig står i en kedelig situation, idet vi skal gribe ind i en arbejdsmarkedsconflikt. Det er vi i Det Radikale Venstre ikke glade for, som jeg også har omtalt tidligere.

Men når det så alligevel er situationen, synes jeg også, vi skal forsøge at glæde os over det, som peger fremad, i stedet for udelukke os af fokusere på og forsøge at blive ved med at pege fingre, hvor der måske, hvem ved og så videre er nogle ting, som man kan sætte en finger på.

Det, som vi gerne vil glæde os over i Det Radikale Venstre, er, at der virkelig bliver taget fat på nogle familiepolitiske forhold med det her tiltag. Rammen, der har været lagt, er også blevet holdt i den forstand, at det ikke er blevet til drastiske ekstraomkostninger for arbejdsgiverne. Dermed er det heller ikke blevet til dra-

stisk større problemer for folk uden for arbejdsmarkedet med hensyn til at kunne komme ind på arbejdsmarkedet, og det er noget, som vi sætter pris på i Det Radikale Venstre.

Vi har igennem det sidste døgn oplevet deputationer – ikke så mange, som nogle kunne have frygtet, men vi har oplevet nogle stykker – og noget af det, der har været kendetegnende, er, at de selvfølgelig gerne ville have en garanti for, at alle blev omfattet af de nye tiltag med feriefridage for børnefamilier, men hvis man gik dem på klingen ud over det punkt, var de faktisk meget begejstrede. Der var flere, som sagde, at så havde de jo egentlig ikke ret meget at kritisere. Jeg tror også, det er noget af det, vi har set udtryk for herude foran Christiansborg i dag, hvor man ikke har været i stand til at mobilisere ret mange mennesker i dyb forargelse over det indhold, der nu ligger i forslaget.

Det her er noget, som kan mærkes, og det er noget, som vi håber på bliver det første skridt på vejen mod virkelig bedre forhold også for børnefamilierne. Det er vi glade for, og med baggrund i det vil vi gerne støtte lovforslaget, som det ligger nu, selvfølgelig med det in mente, at vi beklager, det kom dertil, at det var nødvendigt, at vi skulle påtage os det ansvar. Sådan er situationen, og vi påtager os ansvaret.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Vi afslutter nu behandlingen af det her skændige indgreb, som er udtryk for magtfuldkommenhed, det, at et flertal her i Folketinget mener, de kan tillade sig at forbyde de igangværende strejker og dermed diktere 500.000 ansatte deres løn- og arbejdsvilkår.

Regeringen har valgt side mellem de stridende parter. Arbejdsgivernes krav om, at den tilbudte ramme ikke måtte overskrides, bliver nu ophævet til lov, mens man tilsidesætter lønmodtagernes krav om, at rammen skulle udvides. Arbejdsgivernes lommer bliver fredet i dag, mens lønmodtagerne kommer til at betale i form af lavere pension og i form af skattestigninger på grund af den skattelettelse, som man bevilger arbejdsgiverne.

En overenskomst drejer sig jo om fordelingen af de værdier, der er i samfundet, hvordan de skabes, hvor stor en del af værdierne der skal tilfalde de ansatte, og hvor stor en del arbejdsgiverne skal beholde til sig selv. Det er kernen i overenskomsterne, og her ser vi altså en social-

demokratisk ledet regering gribe ind til arbejdsgivernes fordel.

Så er der oven i købet tale om lovsjusk. Som vi har fået bekræftet, ved flertallet ikke, hvad det er, de stemmer igennem. Der tales om ferie- og omsorgsdage til alle, men man ved ikke, hvor mange der faktisk er omfattet, og for at dække over det har vi i dag et lovforslag, der er fyldt med selvmodsigende bestemmelser. Uanset al den snak, vi har modtaget, er faktum, at de svagest stillede på arbejdsmarkedet ingenting får, de må bare betale, og de står i dag ringere, end de gjorde med det mæglingforslag, der blev forkastet.

Vi noterer os, at denne konflikt og dette indgreb heldigvis helt sikkert vil føre til en styrkelse af den aktive del af fagbevægelsen. Selv toppen af dansk fagbevægelse, der traditionelt er tæt forbundet med Socialdemokratiet, kommer til at lære af forløbet for at kunne leve op til det, der nu rører sig blandt medlemmerne.

Man skal ikke undervurdere, at en generation af unge nu har gjort sig de første erfaringer med en konflikt. De har fået den gode livserfaring, at man sammen har styrke til at ryste samfundets top, men de har også fået den lærerige og dårlige erfaring, at det Socialdemokrati, som mange af dem for to måneder siden kæmpede for at sikre en valgsejr, nu har vendt sig imod dem.

Konflikten viser i øvrigt også, at sriben af professorer havde uret, når de analyserede, at arbejderklassen var væk. Chaufførerne, rengøringsassistenterne, metalarbejderne, murerne, butiksassistenten, dem, som man gang på gang har dømt ude på historiens sidelinje, viser nu, at de har så livsvigtige opgaver i samfundet, at det er nødvendigt med en lov, der beordrer dem i arbejde.

Indgrebet, der vedtages, forstærker den skæve fordeling i samfundet, og vi vil på baggrund af den debat, der nu er om indgreb og skatte-reform, sige til regeringen, at vi ikke er med til noget som helst på det område, hvis det ikke har en profil, der gavner almindelige lønmodtagere, og som tager pengene fra dem, der har flest, og bruger pengene til fordel for dem, der har mindst.

Så vil jeg også gerne sige, at det her indgreb viser, hvor langt der er fra de pæne ord og erklæringer og til realiteternes verden. Selvfølgelig har vi strejkeret i Danmark. Selvfølgelig har alle ret til selv at bestemme over deres overenskomst. Sådan lyder det, men hver gang det er alvor, aflyses de pæne ord. Enhver stor-

konflikt i dette århundrede er løst gennem et lovindgreb. Når strejkeretten bruges, ophæves den, og hver gang Overdanmark bliver bange og er ved at tabe, gribes der ind. Det så vi, da Overdanmark tabte afstemningen om Maastricht. Da erklærede Overdanmark straks en omafstemning.

Vi ser det i dag. Da lønmodtagerne stemte nej til en overenskomst og det så ud til, at de kunne presse arbejdsgiverne til at afgive nogle af værdierne, greb Overdanmark ind og lovgav til fordel for arbejdsgiverne. Her uden for Folketingssalen, hvor vi går ind, står der et citat fra Jydske Lov: »Med lov skal land bygges«. Jeg har i dag modtaget en e-mail med et ganske udmærket forslag til en nyformulering. Her står nemlig, at der med det, der sker i dag, bør stå: »Med lov skal mand trykkes«.

Det er beskæmmende, at når Overdanmark er trængt, mobiliserer de forenede partier, og som om de var styret af snoretræk, gør de forenede partier akkurat det, som arbejdsgiverne ønsker. Det er meget skammeligt at se på.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg sad og lyttede meget intenst til hr. Frank Aaens ordførertale. Den var sådan ret traditionel, og hr. Frank Aaen forsøgte gentagne gange at inddrage masserne, store grupper af lønmodtagere, som under voldsomme protester nu er i den situation, at den dér formastelige regering trækker noget ned over ørerne på dem. Hvor var masserne henne, da vi i aftes og i nat modtog deputationer i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg? Ja, masserne var skrumpet ind til noget nær eller mindre end en tiendedel af, hvad masserne var i 1985. Hvor var masserne henne ude på Slotspladsen her i eftermiddag? De var også skrumpet ind til, at jeg kunne tælle dem i en håndvending og tælle en 1.500-1.800 mennesker. Det er hr. Frank Aaens masse, vi her taler om.

Hr. Frank Aaen var selvfølgelig også inde på vendingen, der går på, at vi nu har grebet ind til arbejdsgivernes fordel. Nu er vi altså i den situation, at både hr. Aaen og jeg passer arbejdet her i Folketingssalen, men hvis hr. Aaen havde stået inde ved siden af og set TV-Avisen her kl. 18.30, ville hr. Aaen have kunnet konstatere, at formanden for Kvindeligt Arbejderforbund i Billund lige præcis nu har stået og udtalt til TV-Avisen, at »Nyrup gav os, hvad vores egne ikke kunne skaffe os«.

Jeg vender lige tilbage om det med strejkeretten.

Formanden:

Det må vi nu se.

Hr. Jan Petersen.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Hr. Frank Aaen sagde, at det er Overdanmark, der griber ind. Jeg vil gerne have lov at citere et udsagn fra Overdanmark. Der har ifølge Ritzau i dag været generalforsamling i Dampskibsselskabet Svendborg. Den blev afholdt i Svendborg, og med rettidig omhu, må man vel sige, siger hr. Møller:

»Det må befrygtes, at dette lovindgreb umuliggør fremtidige overenskomstforhandlinger, når man kan opnå forbedringer ved at forkaste det, der er opnået enighed om.« Og så tilføjer han, at regeringen burde have ophøjet selve mæglingsforslaget til lov, som der er tradition for. Det er selvfølgelig et interessant udsagn, men jeg vil gerne citere videre:

»Uanset om virksomhederne på kort sigt måtte blive kompenseret for lovforslagets yderligere omkostninger, vil den udvidede ret til frihed forringe konkurrenceevnen og være omkostningskrævende for samfundet.«

Det var altså et udsagn fra Overdanmark, og hr. Frank Aaen er lige blevet konfronteret med et udsagn fra en repræsentant for dem, som hr. Aaen formodentlig vil kalde Underdanmark. Hvem holder hr. Aaen egentlig med?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

De, der kan huske 1985, synes måske, det er lidt mere farvefattigt i dag, end det var dengang, men én ting er jo det samme som dengang: hr. Frank Aaens ordvalg og hans måde at sige tingene på. Det var jo, som om han stod og snakkede til 150.000 mennesker nede på Slotspladsen. Det gjorde han dengang, og nu holder hr. Frank Aaen så talerne her i stedet for, for nogle skal øjensynlig høre på dem.

Men det, der fik mig herop, er faktisk, at hr. Frank Aaen nu også begynder at inddrage folkeafstemningen den 28. maj. Hr. Frank Aaen plejer dog at være en hæderlig debattør, så jeg vil godt bede om, at han lader være med at blande tingene sammen, som han nu prøver på igen. Jeg synes, vi tidligere i dag har fået bekræftet, at der ikke er nogen sammenhæng.

Når man hører Dansk Folkepartis ordfører i denne debat i dag, hedder det sig, at vi ikke greb ind for otte dage siden af frygt for folkeafstemningen. Man har så i øvrigt kunnet opleve fru Pia Kjærsgaard rejse land og rige rundt og fortælle, at nu griber vi ind på grund af folkeafstemningen. Man kan jo ikke bruge begge argumenter, og det viser, hvor hul den argumentation, som hr. Frank Aaen også er inde på, er. Skulle vi ikke lade det være to adskilte afstemninger?

Jeg vil godt spørge hr. Frank Aaen: Skulle vi have ladet landet køre i 14 dage med de problemer, som vi kan se er ved at starte, bare for at hr. Frank Aaen ikke kan bruge argumentet med folkeafstemningen i sin agitation? Skulle vi virkelig have gjort det? Skulle vi virkelig have ladet alt griseriet fortsætte rundt omkring, som statsministeren har været inde på flere gange, bare fordi hr. Frank Aaen synes, det ikke skal indblandes i den almindelige diskussion? Skal vi ikke holde det lidt adskilt?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

»Med lov skal land bygges«, citerede hr. Frank Aaen, men jeg kan da sige, at det netop er det, som vi har været nødsaget til at gøre her. I en situation, hvor man måske var på vej til at bryde noget ned, har vi netop benyttet os af den mulighed, som vi har i Folketinget til at gribe ind ved lov.

Ikke fordi jeg sådan er specielt glad for at citere Ekstra Bladet, men i Ekstra Bladet skriver de i dag i en leder, at parterne er flygtet skrigende bort og vel nærmest et eller andet sted er lettede over, at der er nogle, der tog over for dem. Og hvad ser man så i den situation? Så ser man en opposition med Enhedslisten i spidsen eller i hvert fald med, som farer febrilsk rundt for at finde dårligdomme, for der skal jo være dårligdomme at pege på.

Kan hr. Frank Aaen ikke godt bekræfte, at der her er blevet skaffet resultater for bl.a. børnefamilierne, som parterne ikke har været i stand til at skaffe? Kan vi ikke godt få en bekræftelse på det?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Først til hr. Peter Duetoft. Jeg nævnte overhovedet ikke med ét ord Amsterdamafstemningen. Jeg henviste til, at Overdanmark har det sådan, at vi gerne må stemme, hvis vi stemmer

rigtigt, og derfor måtte vi gerne stemme om Maastrichttraktaten i 1992, men da danskerne stemte nej, omgjorde Overdanmark det på den måde, at man udskrev ekstra omafstemning om det samme.

På samme måde her: Da arbejderne brugte deres demokratiske ret til at gå i konflikt, omgjorde Overdanmark det straks ved at gribe ind og lovgive om, at konflikten er forbudt. Det er jo sådan set det, der er essensen i det hele. Overdanmark deler gerne ud af rettigheder, men når rettighederne skal anvendes på en måde, som Overdanmark ikke kan lide, bliver rettighederne ophævet.

Og hvad så med Overdanmark? Hvad er det, de siger? Ja, for det første kan vi notere os rent faktisk, at deres hovedkrav, at rammen ikke måtte forøges, er blevet opfyldt. For det andet opfatter jeg det sådan, at Dansk Arbejdsgiverforening selvfølgelig skal prøve at hjælpe regeringen med at lade, som om de også er utilfredse, men de mennesker, der er på Børsen, og som spekulerer med deres penge, ved helt anderledes. De ved nemlig, at det her er godt for arbejdsgiverne, og derfor er kurserne gået op både i går og i dag. Hvis det her var noget, som arbejdsgiverne var utilfredse med, ved alle og enhver her i salen, hvad der var sket på Børsen: så var kurserne faldet. Det er et meget, meget godt barometer, at når kurserne er gået op, er det gået forkert for arbejderklassen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrhund (S):

Jeg skal lige for fuldstændighedens skyld sige, at masserne – de dér små 2.000 personer her i eftermiddag – er skrumpet ind fra ca. 110.000-115.000 i 1985.

Så skal jeg i øvrigt spørge hr. Frank Aaen: Er det dog, trods hr. Frank Aaens meget, meget pessimistiske øjne, så fuldstændig umuligt for hr. Frank Aaen at få øje på bare en lille persongruppe – lad os nu være lidt beskedne, bare én lille persongruppe – som kan få gavn af det, som vi nu er i gang med at lave? Jeg tænker selvfølgelig på børnefamilierne: indtil ti dage mere væk fra stress, osv.

Så vil jeg godt sige til hr. Frank Aaen med hensyn til strejkeretten: Jamen den socialdemokratiske folketingsgruppe kunne aldrig drømme om at undsige den rettighed, vi har i strejken som et kampmiddel. Men er det gået fuldstændig hen over hovedet på hr. Frank Aaen, at parterne selv mødte op hos arbejdsministeren

og sagde: Vi er nødt til at give op. Vi kan ikke, arbejdsminister. Få nu hænderne op af lommen, arbejdsminister, og hjælp os?

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil nok sige, jeg synes, det er noget nær en kende for groft, når hr. Frank Aaen forsøger at monopolisere, når det gælder tolkningen af, hvorfor danskerne stemte nej til Maastrichttraktaten i 1992. Jeg synes faktisk, det er groft i den forstand, at så skulle Underdanmark, som hr. Frank Aaen siger det, pr. definition stemme nej, og Overdanmark pr. definition stemme ja.

Jeg stemte nej i 1992, jeg stemte ja i 1993. Jeg betragter mig hverken som tilhørende Underdanmark eller Overdanmark, og derfor synes jeg faktisk, at hr. Frank Aaen skulle holde sig for god til på den måde og i en sådan grad at ville monopolisere, når det gælder en fortolkning af en befolknings afstemning.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg må erkende over for hr. Frank Aaen, at jeg er præget lidt af, at jeg for år tilbage beskæftigede mig en del med kriminologi. Det gjorde hr. Frank Aaen jo også. Deri ser man nogle skridt, og så tænker man videre, hvad de skridt kan bruges til. Og når hr. Frank Aaen stiller sig op og siger her, at Overdanmark viste i Maastrichtssammenhæng, at det var forbudt at stemme nej; derfor skulle det laves om, og Overdanmark viser nu i overenskomstforhandlingerne, at det er forbudt at stemme nej, derfor skal det laves om, så kan jeg godt med den baggrund, jeg har, høre hr. Frank Aaen lægge op til i de kommende tre uger at sige: I må altså ikke stemme nej, men gør oprør mod Overdanmark i Folketinget. Det er sådan, jeg desværre kommer til at lave en analyse med den baggrund, som hr. Frank Aaen og jeg har i den fælles interesse for, hvad der foregik i Moskva.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Frank Aaen: Vil hr. Frank Aaen herfra bekræfte, at det ikke er den form for argumentation, han vil komme med de næste tre uger, at det altså ikke er et spørgsmål om, at Overdanmark vil knægte Underdanmark op mod afstemningen om Amsterdamtraktaten, for så vil jeg være glad og tilfreds. Og så vil jeg gerne beklage over for hr. Frank Aaen, at jeg kunne få den tanke, at der skulle være en sammenhæng mellem folkeaf-

stemningskampagnen og det, hr. Frank Aaen siger i dag.

Formanden:

Inden vi nu kommer for langt, gør jeg Tinget opmærksom på, at spørgsmål om Amsterdam-traktaten var til debat i Folketinget i formiddags.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nej, jeg vil ikke undlade at bruge den sammenhæng, der er, for det, der er, er, at vi har et kæmpemæssigt flertal i Folketinget, de forenede partier. De har arbejdsgiverne, de har de fleste af medierne; de har gang på gang prøvet at sætte dagsordenen i de her afstemninger om EU-medlemskabet, og det gør de også denne gang. Det er Overdanmarks projekt, på samme måde som det her indgreb er Overdanmarks indgreb.

Hvorfor nåede parterne ikke selv til et resultat? Det gjorde de jo ikke, fordi arbejdsgiverne vidste med 100 pct. sikkerhed, at hvis de lod være med at åbne lommerne, ville regeringen gribe ind og opfylde det løfte, statsministeren havde givet på forhånd – det kan vi måske få bekræftet – om, at et indgreb ikke måtte koste en krone mere. Man vil ikke påføre arbejdsgiverne én krone i ekstra i omkostninger via lovgivning her i Folketinget.

Så må jeg sige til hr. Poul Erik Dyrland og andre: Hvis nu det er rigtigt, det, man antyder, at arbejderbefolkningen er så glade for det, der bliver lavet i dag, hvorfor kunne man så ikke diskutere og vedtage Enhedslistens forslag om, at man i stedet for at lovgive tog det, der ligger på bordet i dag, og oversendte det til parterne som en mæglingsskitse, hvorefter parterne kunne sende det til urafstemning, og så kunne man i urafstemningen se, om der var opbakning til tingene? Hvorfor kunne man ikke vedtage det? Det er jo meget interessant.

Hvorfor afviste man overhovedet at diskutere vores forslag om, at vi i stedet for, at vi skal stå her og skændes om, hvorvidt der er opbakning eller ikke opbakning, kunne sende det ud til en urafstemning? Det synes vi ville have været fair. Og hvis det er sådan, at de udtalelser, der er kommet lige nu, skal tages i den retning, vil jeg sige: Lad os så stoppe her. Lad os vedtage, at vi sender tingene til urafstemning, i stedet for at Folketinget dikterer.

(Kort bemærkning).

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg har et enkelt spørgsmål til hr. Frank Aaen: Hvis man nu fulgte den idé, den tankegang, som der ikke var tilslutning til – men lad os nu lege med tanken – ville hr. Frank Aaen så anbefale medlemmerne at stemme ja til forslaget?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Man kunne supplere spørgsmålet: Har hr. Frank Aaen nogen sinde stemt ja?

Hr. Frank Aaen er optaget af Overdanmark. Vi er nogle stykker, der er optaget af noget andet. Vi er optaget af, at med det supplement, der her er lavet, får mennesker, der går på arbejde hver dag, inden for det område, der her bliver grebet ind over for, 10 dage mere sammen med deres børn, når det er gennemført.

Kunne hr. Frank Aaen ikke give mig det citat, jeg må bruge, når vi nu bagefter i hverdagens Danmark møder de her mennesker? Kunne hr. Frank Aaen give mig det citat, der fortæller, hvordan jeg skal forklare, at Enhedslisten var imod den konkrete forbedring, de familier får? Indtil nu har jeg kunnet notere, at det er, fordi rammen ikke blev sprængt, og der var dét med Overdanmark. Hr. Møllers udsagn forholdt man sig i øvrigt ikke til. Men præcis hvad må jeg citere Enhedslisten for? For Enhedslisten stemmer jo imod en mærkbar forbedring for disse børn og deres forældre.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernerens (S):

Jeg synes også, det interessante spørgsmål er: Her har vi et tillæg til en overenskomst, der er fornyet, der giver resultater til utrolig mange mennesker, altså et tillæg til, hvad man havde opnået tidligere.

Er hr. Frank Aaen ikke vidende om, at der ofte er fornyet overenskomster på det private arbejdsmarked, hvor der ikke har været tillæg til så mange mennesker, som man ser i den her situation? Tror hr. Frank Aaen ikke, at det er årsagen til, at så mange trods alt er tilfredse med det resultat, man har nået?

Så synes jeg også, at der er et andet spørgsmål, jeg godt ville knytte en kommentar til. Hr. Frank Aaen sagde, at man stemte om det samme i 1993 som i 1992, fordi Overdanmark ikke var tilfreds med resultatet. Det var jo ikke tilfældet, må jeg sige til hr. Frank Aaen. Man

stemte om det samme minus fire forbehold, som blev godtaget af befolkningen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Vi stemte om fuldstændig det samme lovforslag i 1993, som vi stemte om i 1992.

Men lad mig så sige om den debat, der nu har været fra Socialdemokratiet; det her drejer sig jo i høj grad om holdninger. Det drejer sig om, hvorvidt man vil acceptere demokratiet. Det drejer sig om, hvorvidt man har den grundfæstede indstilling, at mennesker selv må bestemme over den overenskomst, de skal arbejde under, om man synes, det er noget, der skal dikteres af Folketinget, eller om det er noget, folk tager stilling til ved en afstemning, eventuelt via en konflikt.

Vi står altså fast på, at vi ikke skal diktere folks løn- og arbejdsvilkår her i Folketinget. Vi står fast på, at det er noget, folk selv har ret til at bestemme.

Og når man nu er så overbevist om, at det her er man så glad for ude på arbejdspladserne, hvorfor kunne vi så ikke få lov til at få det sendt ud til afstemning? Hvorfor nægtede man at behandle Enhedslistens forslag om at sende det her til afstemning? For det var det, det gik ud på. Det gik ud på, at vi skulle udsende det her til arbejdsmarkedets parter, at de kunne aftale det og løse alle de problemer, Folketinget ikke har kunnet finde ud af at løse.

De kunne nemlig have lavet tingene sådan, at man viste dem, der var omfattet, og dem, der ikke var omfattet. I dag ved vi ikke, hvem der er omfattet. Man skulle have oversendt det til parterne, så de kunne have sendt det til urafstemning. Jeg vil ikke anbefale et ja. Jeg synes, det er for dårligt. Jeg synes, at arbejdsgiverne skulle tage mere til lommerne. Men så fik medlemmerne ude på arbejdspladserne lov til at stemme om det.

Det er jo det, der er det fuldstændig umulige her i dag. Det er, at man nægter medlemmerne retten til at stemme om deres egen overenskomst. Det er det forfærdelige, at Socialdemokratiet i dag, uden kritik i virkeligheden, bare siger: Vi ved, hvad der er bedst. Vi skal nok bestemme. Og så gør man det sammen med borgerligheden på diktat af arbejdsgiverne.

Nej, det havde klædt Socialdemokratiet, hvis man havde sagt: Vi synes, det her er godt – og det er jo fair at mene det – vi synes, det kan stå sin prøve ved en demokratisk afstemning hos

medlemmerne. Det skulle I have gjort, men det tør I jo ikke. Det er derfor, I ikke engang turde diskutere vores forslag.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget. Jeg tror, der er flere, der er ved at være lidt trætte af de mange gentagelser, så jeg vil prøve at sige noget helt andet.

Vi støtter gerne det lovforslag her for at få konflikten afsluttet. Ikke fordi vi synes, det er den bedste løsning, men det er nødvendigt for at stoppe en fortsat dramatisk konflikt i et land, hvor det Over- og Underdanmark, som hr.

Frank Aaen snakker om, ikke eksisterer.

Der er desværre folk i Danmark, der ikke har det godt. Men det er ikke på grund af for dårlige aftaler på arbejdsmarkedet. Der er andre ting galt.

Vi har haft cirka 10 deputationer på besøg i Arbejdsmarkedsudvalget i aftes. De var ikke særlig repræsentative hverken for fagbevægelsen i Danmark eller for Underdanmark, må man nok konstatere. De havde alle sammen indvendinger imod optjeningen til feriefridage og til omsorgsdage. Det har vi såmænd også. Og de er også blevet forbedret gennem de ændringsforslag og de præciseringer, der er blevet lavet.

De havde i øvrigt også indvendinger imod den aftaleform, det forhandlingsforløb, de havde været igennem, som fik os til i Arbejdsmarkedsudvalget at konstatere, at de nærmest var fejlorganiseret. Det sidste kan godt give os overvejelser om aftale- og afstemningsprocedurerne i den berømte danske model.

Med hensyn til børnefamilierne havde vi i Kristeligt Folkeparti hellere set en forbedring for alle børnefamilier, en forbering, der var besluttet uden for arbejdsmarkedsforliget, inden for den almindelige lovgivning og skattefinansieret, men det har vi taget initiativ til at vi kommer til at debattere i juni, og det vil vi fortsat arbejde med.

Men vi støtter forslaget her med glæde.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Det er en ganske alvorlig situation, der har ført til, at regeringen har foretaget det alvorlige skridt at fremsætte et lovforslag i Folketinget, der efter en meget grundig udvalgsbehandling nu nærmer sig sin vedtagelse takket være et flertal, der ligesom regeringen vil tage et ansvar for, at Danmark kommer i gang igen.

Danmark har været i stilstand i snart to uger. Og havde konflikten været længere, var der en meget alvorlig risiko for, at der opstod sundhedsstruende situationer i løbet af ganske kort tid.

Det ville måske også være et Danmark i tilbagegang uden mulighed for at udnytte den økonomiske medvind, som ellers begunstiger os.

Regeringen er stærk tilhænger af den danske model og benytter enhver lejlighed til i europæisk og international sammenhæng at berømme de fortrin, der er ved den danske model, som bl.a. indebærer et meget stabilt arbejdsmarked med relativt ringe tab af arbejdsdage. Men selv om vi har en udmærket dansk model, kan der etableres lovlige arbejdskonflikter, når parterne ikke kan nå til et resultat. Det er en del af systemet, at forhandlingerne kan ende resultatløst.

I den situation, der er opstået her i 1998, må vi konstatere, at parterne i tirsdags redegjorde over for regeringen for, at der var tale om et regulært sammenbrud. Parterne var enige om, at der var tale om et regulært sammenbrud. Det blev i den forbindelse udtrykt, at konflikten nødvendigvis måtte blive meget langvarig. Ingen af parterne havde umiddelbart opskriften på, hvordan man skulle komme videre, og en afstemning efter et muligt resultat kunne først være på bordet et stykke inde i konfliktens fjerde uge.

Af de årsager, jeg nævnte før, greb regeringen ind, og det er ikke nogen attraktiv situation. Det er brandærgeligt, at vi må tage det skridt for at bringe hjulene i gang igen, men når parterne ikke kunne finde ud af at opnå enighed, måtte regeringen gøre det. Der var ingen mening med at trække pinen længere ud.

Der er under debatten udvekslet mange synspunkter. Det, der har været vigtigt for regeringen, har været at finde en løsning, der var afbalanceret. Og hvis jeg analyserer ganske kort på de refleksioner, som regeringen har modtaget, tror jeg, om end sprogbruget måske ikke er helt ensartet, at man kan udtrykke det på den måde, at arbejdsgiverne mener, at regeringen særligt har tilgodeset lønmodtagerne, og lønmodtagerne mener, at regeringen særligt har tilgodeset arbejdsgiverne. Så balancen er vel, når det kommer til stykket, ikke helt ved siden af.

Jeg tror, at der efter en sikkert velfortjent storebededagsferie og en weekend er mange, der vil få lejlighed til at stifte nærmere bekendtskab

med de positive elementer, der er i den mæglingssskitse, der er ophøjet til lov, plus det tillæg, som regeringen ved sit lovindgreb har lagt til. Der er svar på mange af de ønsker, som lønmodtagerne har signaleret gennem de senere år.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes simpelt hen, at statsministeren har siddet og set så ked ud af det her på det sidste, og derfor har jeg gjort mig en overvejelse over, hvordan pokker kan vi få statsministeren i lidt bedre humør. Vi må jo finde nogle ting, der kan live statsministeren op. Og jeg har tænkt, og jeg har tænkt, men jeg har ikke rigtig kunnet finde noget, indtil jeg læste lederen i det konservative *Süddeutsche Zeitung*, for der stod nogle linjer, som jeg er sikker på kan live statsministeren op, og dem vil jeg godt læse op for statsministeren. Der stod:

Den danske regeringsleder satte en stopper for en vanvittig arbejdskamp. Med deres kompromisløse krav om en sjette ferieuge gik de strejkende for langt. Og det satte statsministeren en stopper for.

Det var en uforbeholden ros. Det synes jeg statsministeren skal glæde sig over. Der var også en lille fortsættelse i artiklen i *Süddeutsche Zeitung*. Der stod nemlig:

Det kan fint vise sig, at frustrerede fagforeningsmedlemmer nu vil betale den Europavenlige statsminister tilbage og forsøge at vende stemningen mod EU-aftalen.

Det synes jeg ikke statsministeren skal lytte efter nu. Jeg synes, statsministeren skal glæde sig over roserne. Vi skal have varme hveder i aften. Det skal statsministeren også. Og der er trods alt 21 dage til den 28. maj.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 95 stemmer (S, V, KF, CD, RV, FP og KRF) mod 12 (SF og EL); 10 (DF) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. juni 1998, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 19.26
